

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 22 d. paduotu **atsakovo D. J.** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 26 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atnaujinti praleistą terminą kasaciniam skundui paduoti,

n u s t a t ė :

Šiaulių apylinkės teismas 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimu nusprendė:
„ieškovo atsakymą nuo dalies ieškinio reikalavimų priimti ir civilinę bylą dalyje dėl išlaikymo įskolinimo nepilnamečiui vaikui priteisimo nutraukti.

Kitoje dalyje ieškinį tenkinti iš dalies.

Atskirti vaiką M. J. J. nuo motinos J. J. ir tėvo D. J.

Priteisti iš atsakovės J. J. išlaikymą vaikui M. J. J. po 30 Eur kas mėnesį mokamomis periodinėmis išmokomis nuo šio sprendimo paskelbimo dienos iki vaiko pilnametystės, indeksuojant išlaikymo sumą kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atsižvelgiant į infliaciją.

Priteisti iš atsakovo D. J. išlaikymą vaikui M. J. J. po 30 Eur kas mėnesį mokamomis periodinėmis išmokomis nuo šio sprendimo paskelbimo dienos iki vaiko pilnametystės, indeksuojant išlaikymo sumą kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atsižvelgiant į infliaciją.

Nepilnamečiui M. J. J. priteistų išlaikymo lėšų tvarkytoju paskirti nuolatinį globėją – šeimyną „Linksmasis traukinukas“.

Sprendimo dalį dėl išlaikymo vaikui priteisimo vykdyti skubiai.

Išaiškinti atsakovams, kad vaiką atskyrus nuo tėvų, tėvai netenka teisės gyventi kartu su vaiku ir reikalauti jį grąžinti iš kitų asmenų, tačiau kitomis teisėmis gali naudotis tiek, kiek tai įmanoma negyvenant kartu su vaiku. Atskirtam nuo tėvų vaikui išsaugomos visos asmeninės ir turtinės teisės bei pareigos, pagrįstos giminyste. Vaiko tėvai turi teisę matytis ir bendrauti su vaiku, stengtis atkurti jų ir sūnaus emocinį ryšį, o išnykus aplinkybėms, dėl kurių buvo pritaikytas vaiko atskyrimas, jie gali kreiptis į teismą dėl atskyrimo panaikinimo.

Priteisti D. J. iš Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 170,88 Eur išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.

Priteisti J. J. iš Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 32,16 Eur išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.

Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. balandžio 26 d. nutartimi nutarė pakeisti Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmų 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimą; panaikinti sprendimo dalį dėl bylinėjimosi išlaidų iš Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos priteisimo atsakovams D. J. ir J. J., o likusią sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Apeliacinės instancijos teismas nutartyje nurodė, kad atsakovams taikytos priverčiamosios medicinos priemonės, atsakovai negali pasirūpinti vaikais, todėl juos atskyrė nuo tėvų.

Kasaciniu skundu atsakovas D. J. prašo panaikinti Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 26 d. nutarties ir Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmų 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimo dalį, o ieškovo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus ieškinį atmesti arba bylą perduoti nagrinėti iš naujo; taip pat, panaikinus Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 26 d. nutarties dalį, palikti galioti Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmų 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimo dalį, kuria priteista D. J. iš Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 170,88 Eur išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu; pakeisti Šiaulių apylinkės teismo 2022 m. gruodžio 9 d. sprendimo dalį dėl priteistų atsakovei J. J. iš Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos 32,16 euro išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, ir jas t. y. 32,16 euro priteisti D. J. iš valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos.

Susipažinusi su kasaciniu skundu, skundžiamais teismų procesiniais sprendimais, atrankos kolegija nurodo tai, kad kasacinis skundas gali būti paduotas per tris mėnesius nuo skundžiamo sprendimo, nutarties įsiteisėjimo dienos (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 345 straipsnio 1 dalis). Terminas kasaciniam skundui dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 26 d. nutarties peržiūrėjimo paduoti pasibaigė 2023 m. liepos 26 d. Atsakovo kasacinis skundas paduotas 2023 m. rugsėjo 22 d. praleidus terminą. Prašyme atnaujinti praleistą terminą nurodoma, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos Šiaulių skyriaus sprendimas teikti atsakovui antrinę teisinę pagalbą buvo priimtas tik 2023 m. liepos 14 d., dėl to atsakovas praleido terminą kasaciniam skundui paduoti.

CPK 345 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmenims, praleidusiems kasacinio skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta svarbionėmis, praleistas terminas gali būti atnaujintas. Vertinant procesinio termino praleidimo priežastis turi būti nustatoma, ar konkrečiu atveju faktiškai egzistavusios ir su termino praleidimu susijusios aplinkybės realiai galėjo sutrukdyti asmeniui atlikti tam tikrą procesinį veiksmą, ar nurodomos aplinkybės gali pateisinti visą įstatyme nustatytą termino praleidimą.

Atrankos kolegijos vertinimu, atsakovas neįgyvendino galimybės per įstatyme nustatytą terminą paduoti kasacinio skundo. Atsakovo nurodytos kasacinio skundo padavimo termino praleidimo priežastys nevertintinos kaip sudarančios pagrindą padaryti pagrįstą išvadą, kad jis per įstatyme nustatytą terminą negalėjo paduoti kasacinio skundo. Atrankos kolegija atsakovo nurodytų kasacinio skundo padavimo termino praleidimo priežasčių nepripažįsta svarbionėmis. Dėl to praleistas terminas neatnaujinamas. Praleidus terminą ir jo neatnaujinus, kasacinį skundą atsakoma priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 1 punktą). Tai konstatavusi, atrankos kolegija nesprenžia dėl kasacinio skundo byloje galimumo CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Netenkinti atsakovo prašymo atnaujinti praleistą terminą kasaciniam skundai paduoti ir praleisto termino neatnaujinti.
Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė